

Lieksan hakeutuminen paikalliseen äkilliseen rakennemuutoshankkeeseen (PÄRM)

Kaupunginhallitus 23.10.2023 § 332

Valmistelija

Elinvoimajohtaja

Pohjois-Karjalan Ely-keskus ja TE-palvelut sekä Lieksan kaupunki ovat analysoineet Lieksan alueen työllisyystilannetta ja todenneet alueen täyttävän paikallisen äkillisen rakennemuutostilanteen (PÄRM) kriteerit.

Lieksassa oli 736 teollista työpaikkaa Pohjois-Karjalan maakuntaliiton tilaston mukaan 31.12.2022. Kahden merkittävän yrityksen toiminnan loppumisen vuoksi Lieksasta on hävinnyt noin 70 työpaikkaa eli noin 10 % teollisista työpaikoista. Kaikkiaan Lieksassa on tuotannollisten ja taloudellisten syiden vuoksi irtisanottu 109 henkeä vuonna 2023. Vuoden aikana on lomautettu määräajaksi kaikkiaan 220 henkeä ja toistaiseksi lomautettuja on ollut kaikkiaan 55 henkeä.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto kokoaa puolivuositain toimialoittain ja alueittain liikevaihtotietojen muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Ennakkotietojen mukaan ensimmäisen puolivuositajakson 2023 liikevaihdot ovat laskeneet merkittävästi kaikilla toimialoilla, mutta erityisesti teollisuudessa. Maakuntaliitto tiedottaa luvuista julkisesti loppukuusta.

Elokuun lopussa Lieksan työttömyysaste oli 16,7 %. Koko Pohjois-Karjalan työttömyysaste samaan aikaan oli 12,7 % ja koko maassa 9,4 %. Seutukunnassa Nurmeksien kaupungin työttömyysaste oli 10,8 % ja Juuan kunnassa 13,3 %. Lieksassa on selkeästi seutukunnan haastavin tilanne työttömyyden suhteen. Työttöminä työnhakijoina on paljon rakennusalan osaajia, joille ei ole työpaikkoja suhdanne- ja kausivaihteluiden takia.

Haasteita Lieksassa aiheuttaa myös väestön ikärakenne. Yli puolet kaupungin asukkaista ovat yli 50-vuotiaita. Työikäisten ulkopuolella (yli 65-vuotiaat) on noin 4 000 henkeä.

Johtuen työllisyyden kokonaistilanteesta ja -näkömistä toimijat ovat yhdessä siis todenneet, että Lieksa täyttää paikallisen äkillisen rakennemuutoksen kriteerit (PÄRM). Pohjois-Karjalan Ely-keskus kutsuu koolle alueellisen koordinaatioryhmän. Tarkoituksena on hakea työ- ja elinkeinoministeriöltä erillistä koordinaatiorahoitusta, joka on kohdennettavissa esimerkiksi tilanteen koordinaatioon, asiantuntijapalveluihin ja lisäselvityksiin.

PÄRM:n tavoitteena on vahvistaa alueellista koordinaatiota rakennemuutostilanteissa, tukea rakennemuutostilanteessa alueen elinkeinotoiminnan uudistumista kestäväällä tavalla sekä tukea alueen työvoiman osaamisen vahvistamista ja uudelleen työllistymistä.

Lieksan kaupungin näkökannasta on kannatettavaa, että haastavaa työllisyystilannetta yritetään ratkaista yhdessä eri sidosryhmien kanssa. Näin toimenpiteet pystytään kanavoimaan niihin asioihin, joilla on vaikutusta kokonaistilanteen parantumiseen.

Perustettu koordinaatioryhmä valmistelee hakemuksen taustatietoineen työ- ja elinkeinoministeriöön lähetettäväksi lokakuun loppuun mennessä.

PÄRMIn alustava hakemusluonnos ja sen liitedokumentti hallituksen oheismateriaalina.

Esittelijä	Vt. Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää merkitä tilanteen tiedoksi ja käydä evästyskeskustelun alustavan toimenpideohjelman sisällöstä.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti merkitä tilanteen tiedoksi ja kävi evästyskeskustelun alustavan toimenpideohjelman sisällöstä.
Lisätietoja	Elinvoimajohtaja Susanna Saastamoinen, p. 040 1044 009, sähköposti susanna.saastamoinen(at)lieksa.fi

Kaupunginhallitus 08.01.2024 § 16
707/00.04.00/2023

Valmistelija	Elinvoimajohtaja Pohjois-Karjalan Ely-keskus on jättänyt koordinaatioryhmän työstämän lopullisen hakemuksen liitteineen Työ- ja elinkeinoministeriöön (TEM) 27.10.2023. TEMistä on tullut hakemukseen myönteinen päätös 8.12.2023. Pohjois-Karjalan liitto toimii alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain (756/2021) 6 §:n 2 momentin mukaisena aluekehittämismääräyksenä. PÄRM-tilanteen hoitamiseksi TEM on päättänyt jakaa Pohjois-Karjalan liitolle vuoden 2022 talousarvion momentin 32.30.40 (Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen, siirtomääräraha 3 v.) määrärahaa 150.000 euroa käytettäväksi alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 9 §:n mukaisiin hankkeisiin. Rahoitus on tarkoitettu hakemuksen mukaisesti PÄRM koordinaatioryhmässä sovittuun tarkoitukseen. Rahoitus on ns. AKKE-rahoitusta ja määräraha maksetaan kertasuorituksena maakunnan liiton tilille. Maakunnan liitto vastaa em. tarkoitukseen kohdistetun tuen säädösten mukaisesta myöntämisestä, maksatuksista, seurannasta ja valvonnasta. Myönnetyn määrärahan käyttäminen voi jatkua vuoden 2025 puolelle. Käytännön toimenpiteet on kaupunkikonsernin osalta suunniteltu toteutettavaksi pääosin LieKen kautta. LieKe toimii AKKE-hankkeen hakijana maakuntaliitosta. Hankehakemukseen sisällytetty lisäresurssi asian koordinoimiseksi on siten myös tarkoituksenmukaista sijoittaa LieKen alaisuuteen. Lieksan kaupunkikonsernilta koordinaatioryhmässä ovat toimineet vt. kaupunginjohtaja, elinvoimajohtaja ja Lieksan Kehitys Oy LieKen toimitusjohtaja. Varsinaisen PÄRM-koordinaatiotyöryhmän lisäksi kaupunkikonserniin liittyviä asiakokonaisuuksia käsitellään konsernipalavereissa, johon kuuluu kaupunginjohtajan, elinvoimajohtajan ja LieKen toimitusjohtajan lisäksi Lieksan Kiinteistöt Oy:n toimitusjohtaja. TEM:in päätöksessä ja PÄRM-koordinaatioryhmässä esiin tulleiden lisätietojen mukaan myönnettävän tuen osuus on maksimissaan 150.000 euroa, eli 80 % hankkeen kokonaiskustannuksista (187.500 euroa). Loppu
--------------	--

tulee kattaa kuntakonsernin toimesta hankkeen omarahoitusosuutena, mikä on tarkentunut siis tammikuussa tehtyjen valmistelujen yhteydessä. Omarahoitusosuus on kokonaisuudessaan 37.500 euroa, joka tulee jakaantumaan vuosille 2024 ja 2025.

Kaupunkikonsernin sisällä käytyihin keskusteluihin pohjautuen LieKelle vuodelle 2024 budjetoiduista ja kaupunginvaltuuston vahvistamista hankkeiden omarahoitusosuusmäärärahoista olisi jäämässä käyttämättä 10.000 euroa. Elinvoiman palvelualueelta on tarpeellista kohdentaa LieKelle lisämääräraha PÄRM-hankkeen toteuttamiseen. Lisämäärärahan tarve vuosille 2024 ja 2025 on yhteensä 27.500 euroa. Määrärahan kohdentuminen eri vuosille riippuu toteutettavien toimenpiteiden aikatauluista ja maksatusaikatauluista.

Elinvoiman palvelualueelle, kustannuspaikalle 1451 Hankerahoitukset on budjetoitu vuodelle 2024 ns. sitomatonta määrärahaa, jota PÄRM-hankkeen omarahoitukseen voidaan kohdentaa. Kustannuspaikan sisäisiä muutoksia eri toimintojen välillä voidaan tehdä osavuositiedon yhteydessä. Vuoden 2025 määrärahan tarve tarkentuu vuoden 2025 budjetoinnin yhteydessä.

Esittelijä

Vt. Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä saapuneen Työ- ja elinkeinoministeriön päätöksen tiedoksi,
2. todeta, että kaupunkikonsernista koordinaatioryhmässä jatkavat kaupunginjohtaja, elinvoimajohtaja ja Lieksan Kehitys Oy LieKen toimitusjohtaja,
3. todeta, että PÄRM-asioiden käytännön toimenpiteet ja resurssointi toteutetaan kaupunkikonsernissa LieKen kautta sekä
4. kohdentaa tarvittavan lisämäärärahan, yhteensä 27.500 euroa, LieKelle kustannuspaikalta 1451 Hankerahoitukset vuosille 2024 ja 2025.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

1. merkitä saapuneen Työ- ja elinkeinoministeriön päätöksen tiedoksi,
2. todeta, että kaupunkikonsernista koordinaatioryhmässä jatkavat kaupunginjohtaja, elinvoimajohtaja ja Lieksan Kehitys Oy LieKen toimitusjohtaja,
3. todeta, että PÄRM-asioiden käytännön toimenpiteet ja resurssointi toteutetaan kaupunkikonsernissa LieKen kautta sekä
4. kohdentaa tarvittavan lisämäärärahan, yhteensä 27.500 euroa, LieKelle kustannuspaikalta 1451 Hankerahoitukset vuosille 2024 ja 2025

Lisätietoja

Elinvoimajohtaja Susanna Saastamoinen, p. 040 1044 009, sähköposti susanna.saastamoinen@lieksa.fi